

2013/04

CDHO

ONTVANGEN 09 DEC. 2013

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

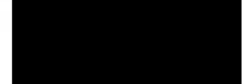
>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hanzehogeschool Groningen
College van Bestuur
t.a.v. mevrouw drs. M.C.J. van Os
Postbus 30030
9700 RM GRONINGEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

5 DEC. 2013

Datum

Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets hbo-masteropleiding Master of Music in
Groningen

Onze referentie
577032

Uw brief van
04 april 2013

Uw referentie
O&O 135019

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Van Os,

Met uw brief van 4 april 2013, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (verder: CDHO) ontvangen op 5 april 2013, hebt u mij uw hernieuwde voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Master of Music als bekostigde opleiding in Groningen te verzorgen. De opleiding wordt sinds september 2011 als post-initiële geaccrediteerde masteropleiding verzorgd.

De behandeling van uw aanvraag werd door de CDHO op 17 mei opgeschort, omdat er een nadere toelichting op de aanvraag noodzakelijk bleek. Na ontvangst van uw toelichting heeft de CDHO de behandeling op 10 juni voortgezet.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 17 september 2013, kenmerk 2013/04, negatief geadviseerd over uw aanvraag. De CDHO constateert dat de opleiding niet rechtstreeks gelieerd is aan het zwaartepunt Healthy Ageing van uw instelling. Vervolgens stelt de CDHO dat de aanvraag voldoet aan het criterium a van artikel 6 van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2012 (verder: Beleidsregel). De aanvraag voldoet echter niet aan het criterium b van artikel 6 van de Beleidsregel. Nu dit zo is, heeft de CDHO de aanvraag niet meer aan het criterium c van artikel 6 getoetst. Voor meer informatie verwijs ik u naar het bijgevoegde advies van de CDHO.

Gegeven het generieke beoordelingskader voor nieuwe opleidingen heeft de CDHO naar mijn oordeel in redelijkheid tot dit negatieve advies kunnen komen.

Toetsing aan aanvullend kader voor masteropleidingen kunstonderwijs

Bij mijn brief van 29 november 2013, kenmerk 557259, is een aanvullend beoordelingskader in werking getreden voor aanvragen voor masteropleidingen in het hbo-kunstonderwijs. Het gaat om masteropleidingen die aansluiten op de bestuurlijke afspraken die in het kader van het Sectorplan hbo kunstonderwijs 2012-2016 'Focus op Toptalent' en de nadere uitwerking daarvan zijn gemaakt. Bij genoemd sectorplan ligt het accent op een investering in de kwaliteit van het kunstonderwijs. Dit krijgt vorm door een reductie van de instroomcapaciteit van de bachelorfase in combinatie met uitbreiding van het aanbod in de masterfase. Deze ambitie plaatst uw aanvraag in een inmiddels gewijzigd beleidsperspectief.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Bij mijn beoordeling heb ik tevens uw brief van 21 augustus 2013, kenmerk CvB/133176, betrokken.

Ik stel vast dat uw aanvraag voldoet aan alle vier de elementen die geformuleerd zijn in het aanvullende beoordelingskader van 29 november 2013. Uw aanvraag sluit aan bij de kwaliteitsagenda van het sectorplan en bij de speerpunten in het kunstonderwijs van uw instelling. Uit de eerste jaarlijkse voortgangsrapportage van de Vereniging Hogescholen van 16 juli 2013 over de uitvoering van genoemd sectorplan blijkt dat de instroomcapaciteit van uw bacheloropleiding Muziek in het studiejaar 2012-2013 is gereduceerd tot 407 studenten en dat voor het studiejaar 2015-2016 een verdere reductie is voorzien. In het CDHO-advies is gememoreerd dat de voorzitter van de Vereniging Hogescholen op 10 juni 2013 heeft verklaard dat overeenstemming over voorliggend initiatief is bereikt binnen het verband van de betrokken hogescholen. Deze constatering is relevant in het kader van de beoordeling aan het criterium c van artikel 6 van de Beleidsregel, waaraan de CDHO echter niet is toegekomen.

Ik stel thans vast dat uw aanvraag naast het criterium a van artikel 6 van de Beleidsregel tevens voldoet aan het criterium b en het criterium c van artikel 6 van de Beleidsregel. Ook voldoet de aanvraag met een verwacht aantal van 30 jaarlijkse instromende studenten aan de minimumnorm van 10 instromers per studiejaar.

Besluit

Rekening houdend met genoemd advies van de CDHO en de aanvullende toetsing aan het kader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (verder: WHW) en in de Beleidsregel, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Master of Music als bekostigde opleiding in Groningen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts zijn de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 en het aanvullende kader voor de beoordeling van masteropleidingen in het kunstonderwijs van 29 november 2013 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO en hetgeen ik in deze brief heb geformuleerd over de toetsing van de aanvraag aan de hand van het aanvullende kader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit als de opleiding niet binnen tien maanden nadat instemming is verleend is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

Onze referentie

577032

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Een afschrift van deze brief met bijlage is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Onze referentie

577032

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

Advies

datum
17 september 2013

onderwerp
nieuwe opleiding
hbo master
Master of Music
Hanzehogeschool
Groningen

ons kenmerk
2013/04

bijlage
beoordelingskader

Op 5 april 2013 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hanzehogeschool om de Master of Music als bekostigde hbo-master te Groningen te verzorgen. Op 17 mei is een brief aan de Hanzehogeschool uitgegaan waarin de instelling om een toelichting op de aanvraag is gevraagd. Op 10 juni is deze toelichting ontvangen waarna de aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en op die datum weer door de commissie in behandeling kon worden genomen. Omwille van zorgvuldigheid zijn door de CDHO op 18 juni en 5 augustus nieuwe termijnen gesteld waarbinnen de Minister op de aanvraag een beslissing zal nemen. De laatste termijn eindigt op 1 oktober 2013.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Hanzehogeschool om de hbo Master of Music als bekostigde opleiding te Groningen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag betreft een bestaande door de NVAO geaccrediteerde hbo-masteropleiding die sinds september 2011 in onbekostigde vorm wordt aangeboden. In 2010 is de aanvraag voor bekostiging volgens de toen geldende criteria van de Beleidsregel doelmatigheid afgewezen. Middels deze aanvraag doet de Hanzehogeschool een hernieuwde poging om deze opleiding voor bekostiging in aanmerking te laten komen.

De Master of Music betreft een tweejarige voltijdstudie die volgens aanvrager zowel aanvullend is op het aanwezige aanbod van muziekmasters in Nederland als vernieuwend voor het betreffende onderwijsprogramma. Dit programma is gebaseerd op de pijlers muzikale excellentie, innoverend vermogen en ondernemerschap en is ingebed in een internationale leeromgeving. De master kent een drietal studieroutes, de vierde en de vijfde route zijn in ontwikkeling. De master is gelieerd aan het lectoraat Lifelong Learning in Music. Eén van de bestaande studieroutes is ontwikkeld onder auspiciën van dit lectoraat. Het lectoraat is tevens betrokken bij het onderzoek in de master.

pagina 2 van 6 Aanvrager betoogt dat de opleiding past in het profiel van de instelling. Aanvrager doet een onderbouwd beroep op criteria a, b en c in artikel 6 en het criterium in artikel 11 van de Beleidsregel.

Zienswijzen

Op 10 juni heeft de CDHO een schrijven van de heer T. de Graaf van Vereniging Hogescholen ontvangen. In dit schrijven wordt kenbaar gemaakt dat in een overleg op constructieve wijze overeenstemming is verkregen tussen de hogescholen die in een eerder stadium bezwaar hadden aangetekend tegen de aanvraag Master of Music van de Hanzehogeschool. Een en ander heeft zijn neerslag gevonden in een afspraak die is ondertekend door elk van de betrokken colleges van bestuur. Tevens zijn brieven bijgevoegd van de hogescholen die in een eerder stadium bezwaar hadden aangetekend. Het betreft hier de volgende hogescholen: de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Hs. ArtEZ, Hs. Codarts en de Hogeschool der Kunsten Den Haag. De commissie concludeert dat alle bezwaren zijn ingetrokken.

Voor zover de commissie toekomt aan toetsing van voorwaarde c van artikel c, zal de commissie de resultaten van dit overleg evenals de hierbij gemaakte afspraken in haar advies meewegen.

Motivering

Naar mening van de commissie sluit de opleiding niet aan op de zwaartepunten zoals vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie wel aan criterium a in artikel 6, maar niet aan criterium b in artikel 6.

Beoordeling art. 13 Beleidsregel:

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken aangegeven dat zij een brede multisectorale hogeschool is met een onderwijsaanbod in vier domeinen: technisch, kunsten, mens en maatschappij en economie. In regionaal verband zijn zwaartepunten voor Noord-Nederland vastgesteld. De Hanzehogeschool richt zich op de zwaartepunten Energie en Healthy Ageing. Onderwijs, onderzoek en valorisatie worden zoveel mogelijk (onderling) verbonden met deze twee zwaartepunten. De Hanzehogeschool legt daarbij een sterk accent op excellentie en op ondernemerschap.

De Review Commissie Hoger Onderwijs (RCHO) heeft in haar advies van 24 september 2012 deze zwaartepunten als zodanig onderkend. Uit de brief van de departementen van OCW en EZ aan de Tweede Kamer over de Voortgang prestatieafspraken hoger onderwijs, d.d. 4 december 2012 (kenmerk 464117), blijkt dat in positieve zin op dit advies is beschikt.

Aanvrager betoogt dat in de prestatieafspraken is opgenomen dat de hogeschool de Master of Music wil aanbieden als bekostigde master. Zij betoogt voorts dat de master een belangrijke impuls geeft aan de versterking en de uitbouw van het kenniscentrum Kunst & Samenleving van de Hanzehogeschool. Eén van de drie lectoraten van het kenniscentrum, Lifelong Learning in Music sluit volgens aanvrager aan bij het zwaartepunt Healthy Ageing zoals genoemd in de prestatieafspraken.

pagina 3 van 6 De commissie oordeelt dat, hoewel de master blijkbaar voor een deel ook aansluiting zoekt bij het profiel van de Hogeschool, daarmee niet gezegd kan worden dat de opleiding gerelateerd is aan het zwaartepunt Healthy Ageing. De commissie overweegt daarbij dat vanuit het zwaartepunt Healthy Ageing wordt ingespeeld op de Human Capital Agenda's, in het bijzonder op de HCA van Topsector Life Science & Health. Deze HCA vraagt, aldus het voorstel voor prestatieafspraken van de Hanzehogeschool, om nieuwe opleidingen voor specialismen in de ontwikkeling van gezondheidstechnologie; om goede inbedding van gezondheidstechnologie in de curricula van de overige opleidingen; om intensieve samenwerking tussen goed geïntegreerde moderne gezondheidszorgpraktijken, bedrijfsleven en opleidingen en om het verbeteren van de aantrekkelijkheid van sector, opleidingen en loopbaan. Voorts overweegt de commissie dat hoewel in het voorstel voor prestatieafspraken Hanzehogeschool Groningen 2012 gerefereerd wordt aan Focus op Toptalent, waarin de keuze gemaakt zou zijn dat deze master bekostigd tot uitbouw zal komen, hierover in genoemd prestatiecontract niets is opgenomen

De commissie concludeert dat deze master, die zich richt op de professionele ontwikkeling van de musicus, niet rechtstreeks gelieerd is aan het zwaartepunt Healthy Ageing. Dit heeft als gevolg dat de aanvraag ook moet voldoen aan het criterium in art. 13 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a art. 6 Beleidsregel

Aanvrager vraagt bekostiging aan voor een masteropleiding die reeds door zes andere Hogescholen in Nederland wordt aangeboden. Hiermee is aangetoond dat het aanbod alleen aangeboden kan worden in de vorm van een gehele opleiding. De aanvraag voldoet derhalve aan dit criterium.

Beoordeling criterium b art. 6 Beleidsregel

Aanvrager dient de behoefte op de arbeidsmarkt aan afgestudeerden van deze masteropleiding aan te tonen. Hiervoor is vereist dat de aanvrager gevalideerde gegevens overlegt. Voorts dient duidelijkheid te worden verschaft voor welke beroepen de opleiding opleidt of in ieder geval in welke arbeidsmarktsectoren afgestudeerden terecht kunnen komen. Volgens de commissie slaagt aanvrager hier niet in. Ook de aanvullende informatie die door de instelling op 10 juni over dit onderwerp aan de commissie werd overlegd slaagt op dit punt niet. Aanvrager overlegt bij de aanvraag een analyse van de arbeidsmarktbehoeften aan Masters of Music. Dit onderzoek is verricht door Panteia in maart 2013. Daarin wordt aangegeven dat in de sector muziek weinig organisaties zijn die veel musici in dienst hebben, en weinig "werkgever" zijn in de reguliere zin van het woord. Er zijn, aldus het onderzoek, in deze sector veel meer knooppunten van zzp'ers dan organisaties waar mensen in loondienst werken. Om die reden heeft de aanvrager ervoor gekozen geen kwantitatief onderzoek naar de arbeidsmarktbehoeften uit te voeren, maar een competentie-analyse te maken. Daarbij is kwalitatief onderzoek gedaan naar de vraag aan welke competenties de arbeidsmarkt voor musici behoefte heeft en hoe een (master) opleiding in bepaalde leemtes zou kunnen voorzien. Hoewel volgens het onderzoek wordt aangetoond dat de onderhavige opleiding goed aansluit op de in kaart gebrachte wensen van de arbeidsmarkt, krijgt de commissie zo niet het beeld dat zij nodig heeft om de kwantitatieve behoefte op de

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 6 arbeidsmarkt aan deze opleiding te beoordelen. Er is niet door middel van onderzoek aangetoond in welke beroepen of arbeidsmarktsectoren de afgestudeerden terecht kunnen komen, laat staan wat de arbeidsmarkt-perspectieven van deze beroepen zijn. Aanvrager heeft geen indicatie gegeven van de omvang van de vervangings- en uitbreidingsvraag in deze sector, noch wordt een schatting gegeven van het aantal bestaande baanopeningen. Het feit dat de opleiding studenten trekt uit het hele land en uit het buitenland, wil niet zeggen dat daarmee de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van deze opleiding wordt aangetoond. Hetzelfde geldt voor het argument dat deze master vernieuwend is ten opzichte van het bestaande Master of Music aanbod. Ten overvloede merkt de commissie op dat de aanvraag geen inhoudelijke vergelijking bevat met de curricula van vergelijkbaar opleidingsaanbod die dit kan onderbouwen. Aangaande het argument dat de opleiding mede opleidt voor een internationale arbeidsmarkt merkt de commissie op dat niet wordt onderbouwd wat het belang van de nieuwe opleiding in internationaal perspectief is en hoe de internationale arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de opleiding eruit ziet. In de zogenoemde 'Houtskoolschets' is aangegeven dat de hogescholen gezamenlijk hebben besloten het aantal bacheloropleidingen in de kunstensector te reduceren om meer ruimte te maken voor versterking van het masteraanbod. In dit document is niet specifiek vastgelegd dat het aantal Masters of Music moet worden uitgebreid omdat de arbeidsmarkt vraagt om een groter aantal gediplomeerden van deze opleiding. Aanvrager gaat bovendien niet in op de maatschappelijke behoefte aan deze opleiding. De commissie is van mening dat de aanvraag niet voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Nu de aanvraag niet aan criterium b van artikel 6 van de Beleidsregel voldoet, komt de commissie niet meer aan beoordeling van de overige criteria toe.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs adviseert u om negatief te beslissen op de aanvraag Master of Music van de Hanzehogeschool Groningen.

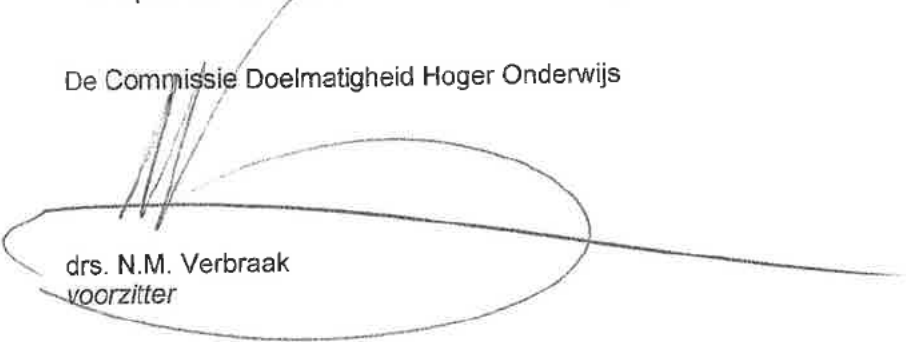
Gelet op lange behandeltermijn van de onderhavige aanvraag, zal het de minister en de belanghebbenden niet zijn ontgaan dat de commissie daarmee en overigens ook met andere masteraanvragen voor het kunstvakonderwijs heeft geworsteld. Het is de commissie niet ontgaan dat deze aanvragen hun legitimatie vinden in een reeds langlopende voorgeschiedenis, waarbij de instellingen zich baseren op een sectorplan, een positieve reactie daarop van de toenmalige bewindspersoon, de afspraken in het kader van de Prestatieagenda en de besluiten van de minister daarop. Hoewel de commissie heeft geconstateerd dat er door de minister geen expliciete toezeggingen over concrete uitbreidingen van het masteraanbod zijn gedaan, is het duidelijk dat er sprake is van een proces waarbij de beleidsintenties over en weer zijn geaccepteerd. De commissie heeft echter ook moeten vaststellen dat de kennelijke regel dat beperking van de bachelorinstroom op instellingsniveau kon worden gecompenseerd met een uitbreiding van het masteraanbod voorbijgaat aan de vraag of dit meerdere aanbod macrodoelmatig is. Gelet op het feit dat het criterium voor de beoordeling van de macrodoelmatigheid van een opleiding krachtens de regelgeving gevonden moet worden in de feitelijke vraag op de arbeidsmarkt, lijkt de bovengenoemde regel meer gebaseerd op veronderstellingen over de arbeidsmarkt of op de relatieve verbetering van het aanbod, dan op de macrodoelmatigheid van het stelsel. De commissie constateert bovendien dat het er de schijn van heeft dat de

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 5 van 6 eerderegenoemde regel zonder onderlinge of hogere regie heeft geleid tot en nog verder zal leiden tot aanvragen voor nieuwe masters. Dit ontbreken van een hogere regie moge ook blijken uit bezwaren van instellingen tegen elkaars vraag. Daarmee, ondanks de gelegenheidsregie ter wegneming van zulk bezwaar, onthullend dat over de macrodoelmatigheid verschillend kan worden gedacht. In de kennelijke verwachting dat de voorgeschiedenis van de aanvragen een vrijwel vanzelfsprekende honorering zou rechtvaardigen, hebben instellingen, waaronder ook de Hanzehogeschool niet dat bewijs geleverd wat voor de commissie nodig is om van een macrodoelmatige toevoeging aan het bestel te kunnen spreken. De commissie is zich ervan bewust dat het beoordelen van het arbeidsmarktperspectief voor de kunsten niet eenvoudig is. Anderzijds moet het toch mogelijk zijn om met enkele indicatoren een bestaande vraag aan te tonen. Nogmaals zij gesteld dat de commissie daarbij niet op goed geloof kan betrekken wat al in andere dossiers in de weegschaal is geworpen. De redenering dat een opleiding macrodoelmatig wordt door het inleveren van iets anders mist immers erkenning in de beleidsregel en is daarmee in zijn algemeenheid te kort door de bocht. Het simpele gebrek aan arbeidsmarktbevijs is voor de commissie, gelet op het kader van de beleidsregel, dan ook onoverkomelijk. Het bovenstaande wegend komt de commissie tot de conclusie dat regie leidend tot een samenhangend kader met een zorgvuldige beoordeling van de effecten op de arbeidsmarkt onontbeerlijk is. In zo'n regie kan men, rechtdoende aan de criteria van de beleidsregel, de macrodoelmatigheid op stelselniveau beoordelen. De commissie adviseert hierbij Vereniging Hogescholen deze regie ter hand te nemen; een samenhangend kader aan te reiken en hierin aannemelijk te maken dat de afzonderlijke toevoegingen en reducties uit oogpunt van doelmatigheid op stelselniveau gewenst zijn. Op deze kunnen zowel de doelstellingen van het sectorplan als de macrodoelmatigheid worden gediend.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

pagina 6 van 6 **Bijlage: Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding hbo master**

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen: de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend.

Op grond van artikel 11 van de Beleidsregel wordt ingestemd met het verzorgen van een hbo-masteropleiding en wordt deze als initieel aangemerkt, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de opleiding voldoet aan de criteria genoemd in artikel 6 in samenhang met artikel 13 van de Beleidsregel;
- het instellingsbestuur heeft aangetoond dat de opleiding wordt gerealiseerd ten behoeve van een door de rijksoverheid vastgesteld prioritair gebied.

Volgens criterium a in artikel 6 heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b in artikel 6 heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c in artikel 6 dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding.

Indien de voorgenomen opleiding niet past in het profiel van de instelling¹ dient het instellingsbestuur aan te tonen dat is voldaan aan de criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b. Volgens de criteria a en b dient de instelling aan te tonen dat werkgevers op landelijk of brancheniveau behoefte hebben aan deze opleiding en dat er geen andere instelling met een meer passend profiel in staat is deze opleiding te verzorgen.

De prioritaire gebieden als bedoeld in artikel 11 van de Beleidsregel zijn de economische topsectoren, onderwijs en zorg.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.

Postbus 30030 9700 RM Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap
t.a.v. mevrouw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onderwerp
Master of Music

Geachte mevrouw Bussemaker,

Wij richten ons tot u met betrekking tot de voortgang van de besluitvorming over onze aanvraag macrodoelmatigheid ten behoeve van de opleiding Master of Music.

Op 5 april van dit jaar hebben we deze aanvraag verzonden. Recent heeft de CDHO nu voor de tweede keer de advisering uitgesteld. Dat betekent dat met een procedure die twee maanden in beslag zou mogen nemen, nu tenminste zes maanden gemoeid zijn.

Dit uitstel brengt de Hanzehogeschool Groningen schade toe. We kunnen op dit moment geen duidelijkheid bieden over de status van de opleiding richting (toekomstige) studenten. Daarmee kunnen we de master niet goed positioneren.

Het herhaalde uitstel van de CDHO is onbegrijpelijk; zoals we hieronder uiteen zullen zetten is de (besteding van de) Master of Music gebaseerd op oude afspraken en toezeggingen, een uitwerking van het rapport van de commissie Dijkgraaf, expliciet betrokken bij twee door de rijksoverheid onderschreven sectorplannen en vormt een essentieel onderdeel van onze prestatieafspraken.

Op basis daarvan zou onze aanvraag in aanmerking komen voor een lichte wegging. De behandeling van onze aanvraag door de CDHO doet op geen enkele wijze recht aan deze lichte wegging.

Geschiedenis

Met het zogenoemde Herenakkoord (1989) is aan het conservatorium in Groningen toegezegd dat ook vervolgoopleidingen aan het conservatorium zouden worden toegekend. Het conservatorium heeft in de jaren nadien fors geïnvesteerd in kwaliteit en samenwerking met andere conservatoria in binnen- en buitenland. Het Prins Claus Conservatorium (PCC) kreeg de afgelopen jaren internationale waardering en erkenning. Het NQA verleende het PCC het bijzondere kwaliteitskenmerk internationaal beleid.

De Keuzegids Hoger Onderwijs heeft het PCC vijfmaal gewaardeerd als nummer één van de Nederlandse conservatoria. Het conservatorium is een belangrijke dragend onderdeel van de noordelijke culturele infrastructuur; de stad Groningen is in het cultuurbeleid van het rijk aangewezen als één van de zogenoemde kernpunten; de stad heeft een volwaardig aanbod van podiumkunsten. Het conservatorium speelt een belangrijke rol rond talentontwikkeling en het muzikale klimaat rond het Noord Nederlands Orkest.

College van Bestuur

Bezoekadres
Zernikeplein 7, Groningen
Telefoon (050) 595 55 55
Fax (050) 595 53 35

www.hanze.nl

Datum
21 augustus 2013
Uw brief

Uw kenmerk

Ons kenmerk
CvB/133176
Doorkiesnummer
(050) 595 56 76
Rekeningnummer

Ministerie van OCW

E-doc Nr.	541143
Datum Reg.	23 AUG. 2013
Directie	2102.5
Ter behandeling aan:	
☐ Advies aan/afdoening door bewindspersoon	
☐ Advies aan/afdoening door lid MT-OCW	
☐ Afdoening op directieniveau	
☐ Ter kennisneming	
Afdoening voor:	

Het Prins Claus Conservatorium was tot voor kort het enige conservatorium in Nederland dat geen master aan kon bieden. Op verzoek van het werkveld, met het oog op de ontwikkelingen in de sector en de arbeidsmarkt en met een internationaal consortium van conservatoria, hebben we daarom de Master of Music ontwikkeld. We kregen daarvoor een subsidie van de Europese Commissie. De Europese Associatie van Conservatoria oordeelde zeer positief over ons curriculum. De Master of Music kreeg de Europese kwaliteitstoets en de NVAO-accreditatie, met een eigen crohonummer, waarmee de uniciteit van deze master met zijn nadruk op ondernemerschap nogmaals wordt onderstreept.

In 2009 is de aanvraag voor bekostiging onder de toenmalige beleidsregel afgewezen.

We hebben destijds onder meer met Minister-President Balkenende over deze zaak overleg gehad. Hij raadde ons aan (brief d.d. 14 juni 2010) om via het toen nog te schrijven sectorplan kunstvakonderwijs de bekostiging toegekend te krijgen. Hij schreef: "Dit sectorplan wordt deze zomer verwacht en schept een perspectief voor toekomstige ontwikkelingen in de sector. U zult in dit traject zelf de mogelijkheden moeten benutten om hierin actief te acteren."

We hebben inderdaad actief geacteerd in dat sectorplan: we hebben binnen ons eigen budget ruimte geschapen voor de Master of Music: 60 bachelor studenten minder voor 30 instromende masterstudenten per jaar. Kwantitatief en qua arbeidsmarkt neutraal: er komt eenzelfde aantal afgestudeerden op de arbeidsmarkt, maar kwalitatief bepaald niet neutraal: ons arbeidsmarktonderzoek toont aan dat het werkveld graag afgestudeerden ziet met kennis en kunde rond ondernemerschap in de kunsten met een internationale oriëntatie. Dat is overigens precies de kern van het rapport Dijkgraaf.

De bekostiging van de Master of Music is macro gezien dus budgettair neutraal.

Sectorplannen en prestatieafspraken

De Master of Music maakt deel uit van het sectorplan Kunstonderwijs, maar maakt ook onderdeel uit van het sectorplan HBO Noord-Nederland 2010-2015. Staatssecretaris Zijlstra gaf in zijn brief van 5 maart 2012 dat zowel het sectorplan Kunstonderwijs en het sectorplan HBO Noord-Nederland betrokken moesten worden bij de prestatieafspraken. De Reviewcommissie zou dan vervolgens aandacht schenken "aan de wijze waarop een instelling eventuele concrete uitwerkingen voorstelt die aansluiten bij sectorplannen".

De Hanzehogeschool Groningen heeft in het voorjaar van 2012 voorstellen ingediend voor prestatieafspraken. Die voorstellen zijn door de Reviewcommissie als 'excellent' beoordeeld. De Reviewcommissie oordeelde als volgt over de bijdrage van de Hanzehogeschool Groningen aan het sectorplan Kunstvakonderwijs: "Met de andere hogescholen die kunstonderwijs aanbieden heeft Hanzehogeschool nadrukkelijk bijgedragen aan het Sectorplan Kunstvakonderwijs 'Focus op Toptalent'.

In de prestatieafspraken heeft de Hanzehogeschool Groningen duidelijk opgenomen dat de Master of Music bekostigd tot volledige uitbouw komt.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft vervolgens met zijn brief van 3 november 2012 de prestatiebekostiging toegekend en daarbij aangegeven dat hij het advies en de daarbij gegeven motivering van de Reviewcommissie volgt.

Om vervolgens het traject naar de bekostiging verder te bewandelen, hebben we conform de brief van de staatssecretaris van 31 oktober 2012 over de inwerkingtreding van de nieuwe beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs, de wijzigingen in ons kunstonderwijs in samenhang bij u ingediend.

In de toelichting op de nieuwe beleidsregel (pagina 10) staat aangegeven:

“In de doelmatigheidsbeoordeling wordt het profiel dat een instelling met de staatsecretaris overeen is gekomen in de prestatieafspraken meegenomen in de weging van de aanvraag. Een aanvraag die past bij het profiel van instelling wordt lichter gewogen ten aanzien van de ruimte in het stelsel. Een aanvraag die niet past bij het profiel van een instelling wordt zwaarder gewogen op de arbeidsmarkt behoefte aan afgestudeerden van de opleiding”.

In het prestatiecontract staat nadrukkelijk aangegeven dat de kunsten onderdeel zijn van het profiel van de Hanzehogeschool. De Reviewcommissie heeft dit profiel overgenomen in het advies aan de staatssecretaris die op zijn beurt dit advies weer overnam.

Geen concurrentie

Er is mogelijk sprake van concurrentie tussen masteropleidingen op dit moment. Maar dan alleen tussen de conservatoria in de randstad. Onder trohonummer 44378 wordt namelijk precies dezelfde muziekmaster in Den Haag, Utrecht, Hilversum, Rotterdam en Amsterdam aangeboden.

Na aanvankelijke bezwaren en daarop volgende gesprekken onder leiding van de Vereniging Hogescholen hebben de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Codarts Rotterdam, de Hogeschool der Kunsten en ArtEZ hogeschool van de kunsten hun bezwaren ingetrokken en schriftelijk verklaard (5 juni 2013) dat de opleiding Master of Music niet alleen beschikt over een apart trohonummer, maar tevens een geheel eigen profiel kent dat op kernelementen van de opleiding afwijkt van het profiel van de bestaande masters muziek. Zij hebben er dan ook geen bezwaar tegen dat – met inachtneming van de afspraken in het sectorplan – de Master of Music onder de bekostiging wordt gebracht.

De Master of Music begint nu aan zijn derde jaar. De andere conservatoria hebben geen lagere instroom gehad door onze Master of Music. De cijfers van de Vereniging Hogescholen over de instroom van de masters bij de conservatoria bevestigen dat.

De CDHO constateerde (advies HKU van 1 oktober 2012) op basis van de Kunsten Monitor: “Op grond van deze uitkomsten blijkt er dus sprake te zijn van een aantoonbare behoefte in de beroepspraktijk aan afgestudeerden van de Master of Music. De vraag uit de arbeidsmarkt overstijgt kennelijk de uitstroom van de Master of Music”.

Verplichting tot uitvoering van het sectorplan

Uw ministerie heeft op basis van de cijfers die de hogescholen hebben verstrekt een berekening gemaakt van de bedragen die de hogescholen mogen behouden om hun profielen te realiseren. In de brief van de HBO-raad van 31 oktober 2012 wordt dat als volgt bevestigd:

“De instellingen die deze afspraken hebben gemaakt, mogen de vrijgespeelde middelen behouden met het oog op kwaliteitsinvesteringen in het onderwijs. Daarbij kan het gaan om het versterken van de voorttrajecten, van de bacheloropleidingen, van masteropleidingen en praktijkgericht onderzoek, of om combinaties op deze gebieden.” De brief aan de staatssecretaris vervolgt: “De hogescholen die deze middelen ontvangen, verplichten zich tot het behalen van de door zichzelf gestelde doelen op het gebied van reductie van inschrijvingen in de in het Sectorplan opgenomen bacheloropleidingen. Daarnaast verplichten zij zich tot de uitvoering van het Sectorplan en de daarmee samenhangende inspanningen gericht op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.”

Op 1 november 2012 heeft de staatsecretaris bevestigd dat de hogescholen de vrijgespeelde middelen mogen herinvesteren “in de kwaliteit van het onderwijs en de thema’s zoals die in het Sectorplan, het plan van aanpak en de Houtskoolschets zijn uitgewerkt”.

Tot slot

Wij hebben tot op heden alles gedaan om conform alle beleidsregels te handelen teneinde deze unieke master onder de bekostiging te brengen. Er is geen concurrentie voor andere opleidingen en de master levert de sector de mensen die nodig zijn in deze tijd: ondernemend, internationaal geïntereerd en op hun vakgebied uitstekend opgeleid.

We vragen u nu met klem datgene in het werk te stellen dat leidt tot een spoedig positief besluit over de aanvraag macrodoelmatigheid van onze Master of Music.

We gaan ervan uit dat u in uw besluitvorming ook de argumentatie uit deze brief betreft. Een afschrift van deze brief zenden wij aan de Vereniging Hogescholen en aan de CDHO.

Met de meeste hoogachting,
namens het College van Bestuur,

drs. H.J. Pijlman
voorzitter

